

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ  
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК АРМЕНИИ

---

# ԶԵԿՈՒՅՑՆԵՐ ДОКЛАДЫ

Том 98 № 1

1998

## Խմբագրական խորհուրդ

Գ.Ա.ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ, տեխն. գիտ. թեկնածու (պատ. քաղտոտար), Է.Գ.ԱՖՐԻԿՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Գ.Ե.ԲԱԴԴԱՍՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Է.Ս.ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Վ.Վ.ԴՈՎԼԱՏՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս (պատ. խմբագրի տեղակալ), Ա.Ա.ԹԱԼԱԼՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Վ.Յ.ՂԱԶԱՐՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Կ.Գ.ՂԱՐԱԳՅՈՉՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Յու.Յ.ՇՈՒԶՈՒՐՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Ֆ.Տ.ՍԱՐԳՍՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս, Ղ.Մ.ՍԵՂՈՒԿՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս (պատ. խմբագիր), Վ.Բ.ՖԱՆԱՐԺՅԱՆ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս

## Редакционная коллегия

Դ.Ա.ԱՐԶՄԱՆՅԱՆ, канд. техн. наук (отв. секретарь), Э.Г.АФРИКЯН, академик НАН Армении, Г.Е.БАГДАСАРЯН, академик НАН Армении, Э.С.ГАБРИЭЛЯН, академик НАН Армении, В.В.ДОВЛАТЯН, академик НАН Армении (зам. отв. редактора), В.О.КАЗАРЯН, академик НАН Армении, К.Г.КАРАГЕЗЯН, академик НАН Армении, Ф.Т.САРКИСЯН, академик НАН Армении, Д.М.СЕДРАКЯН, академик НАН Армении (отв. редактор), А.А.ТАЛАЛЯН, академик НАН Армении, Ю.Г.ШУКУРЯН, академик НАН Армении, В.В.ФАНАРДЖЯН, академик НАН Армении

ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ

ЕРЕВАН

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

### ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

Գ.Գ.Էմին – *Mod* կատեգորիայի ժառանգական և ուժեղ խիստ ռադիկալները 3

### ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

Վ.Կ.Բրուտյան, Ա. Ռ. Բադալյան – Մասնակի ածանցյալներով պարաբոլիկ հավասարումով նկարագրվող կառավարելի համակարգի ասիմպտոտիկ կայունությունը. . . . . 9

### ՀԱՇՎ ՈՂԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

Հ.Բ.Ներսիսյան – Պարամետրական մոտարկում և նրա որոշ կիրառություններ. . . . . 23

### ՄԵԽԱՆԻԿԱ

Ա.Մ.Սիմոնյան, Ն.Տ.Սուքոյան – Թելիկային կոմպոզիտներից պատրաստված փաթեթների ջերմային ընդարձակման հետազոտությունը. . . . . 31

### ՀԻԴՐՈՄԵԽԱՆԻԿԱ

Յու. Լ. Ջավադյան, Ս. Ս. Ղազարյան – Արարատյան հարթավայրի ստորերկրյա ջրերի ֆիլտրացիոն եզրային խնդիրների վերաբերյալ . . . . . 38

### ԷԼԵԿՏՐԱՌԱԶԳԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ս.Ա.Մելքումյան – Կիսաանվերջ ուղղաձիգ ճեղքով թուլացված պիեզակերամիկական կիսահարթության համաչափ կոնտակտային էլեկտրաառաճականության խնդիրը . . . . . 45

### ՖԻԶԻԿԱ

Վ.Մ.Հարությունյան, Կ.Բ.Մաթևոսյան – էլեկտրալումինեսցենցիան վարիզոնային կիսահաղորդիչներում ոչ հիմնական լիցքակիրների երկկողմանի ինժեկցիայի բարձր մակարդակի դեպքում . . . . . 53

### ՄՈԼԵԿՈՒԼԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կ.Գ.Իսախանովա, Վ.Ն.Վերբենկո, Ժ.Ա.Կծոյան, Ն.Ն.Սարգսյան, Կ.Գ.Ղարազյոզյան, Ի.Վ.Վարդերեսյան – *S. derby K89-ից pSD 89Sm* պլազմիդայով տրանսֆորմացված *Salmonella derby* և *Escherichia coli* բակտերիալ քլիջների ռադիոզգայնության փոփոխությունը . . . . . 58

Ն.Ն.Սարգսյան, Ա.Վ.Ասոյան, Ժ.Ա.Կծոյան, Վ.Յու.Հարությունյան, Զ.Հ.Գևորգյան, Կ.Գ.Ղարազյոզյան – Կլինիկական նյութից անջատված *Salmonella* ցեղի բակտերիաների զգայնությունը հակաբակտերիալ դեղամիջոցների նկատմամբ . . . . . 62

Ա.Զ.Փեփոյան, ՄԱ.Բալայան, Գ.Գ.Բադալյան, Կ.Գ.Ղարազյոզյան – *Salmonella derby* ոչ պլազմիդային ռադիոռեզիստենտ քլիջների որոշ առանձնահատկությունների մասին . . . . . 66

### ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ

Ռ.Ա.Հարությունյան, Ռ.Գ.Քոչարյան, Ա.Շ.Անտոնյան, Լ.Ա.Ասատուրյան – Բարձրագույն նյարդային գործունեության տարրեր տիպերի ոչխարների ջերմակարգավորման առանձնահատկությունները . . . . . 71

Ռ.Ա.Հարությունյան, Բ.Ռ.Հարությունյան, Ս.Շ.Մարտիրոսյան, Ա.Վ.Ոսկանյան – Օձի թույնի ազդեցությունը օրգանիզմի ջերմային հոմեոստազի կարգավորման վրա . . . . . 75

Զ.Վ.Ղազարյան, Ա.Ս.Տիրայան, Ս.Ա.Մարկոսյան, Ռ.Ռ.Հակոբյան – Ծովախոզուկի միզածորանի տարրեր հատվածների պեյսմեկերային ակտիվության համեմատական քննությամբ . . . . . 79

Ա.Ռ.Սարգսյան, Հ.Հ.Մկրտչյան, Ա.Ա.Մելքոնյան – Նեյրոնի՝ համաճայնեցված բեռնվածքով կարելային մոդելի պարամետրերի բացահայտման մեթոդ . . . . . 83

## СОДЕРЖАНИЕ

### МАТЕМАТИКА

- Г.Г.Эмин* – Наследственные и сильные строгие радикалы категории Mod. . . . . 3

### ПРИКЛАДНАЯ МАТЕМАТИКА

- В. К. Брутян, А. Р. Бадалян* – Асимптотическая устойчивость управляемых систем, описываемых параболическим уравнением с частными производными. . . . . 9

### ВЫЧИСЛИТЕЛЬНАЯ МАТЕМАТИКА

- А. Б. Нерсисян* – Параметрическая аппроксимация и некоторые ее применения . . . . . 23 ✓

### МЕХАНИКА

- А. М. Симонян, Н. Т. Сукоян* – Исследование теплового расширения пакетов из волокнистых композитов . . . . . 31

### ГИДРОМЕХАНИКА

- Ю.Л.Джавадян, С.С.Казарян* – О фильтрационных краевых задачах вод Арагатской равнины . . . . . 38

### ТЕОРИЯ ЭЛЕКТРОУПРУГОСТИ

- С.А.Мелкумян* – Симметричная контактная задача электроупругости для пьезокерамической полуплоскости с вертикальным полубесконечным разрезом. . . . . 45

### ФИЗИКА

- В.М.Арутюнян, К.Б.Матевосян* – Электролюминесценция в варизонных структурах с двойной инжекцией при высоком уровне инжекции неосновных носителей заряда . . . . . 53

### МОЛЕКУЛЯРНАЯ БИОЛОГИЯ

- К.Г.Исаханова, В.Н.Вербенко, Ж.А.Кцоян, Н.Н.Саркисян, К.Г.Карагезян, И.В.Вартересян* – Изменение радиочувствительности бактериальных клеток *Salmonella derby* и *Escherichia coli*, трансформированных плазмидов pSD89 Cm<sup>r</sup> из *S. derby* K89. . . . . 58

- Н.Н.Саркисян, А.В.Асоян, Ж.А.Кцоян, В.Ю.Арутюнян, З.У.Геворкян, К.Г.Карагезян* – Чувствительность к ФБ-препаратам бактерий рода *Salmonella*, выделенных из клинического материала . . . . . 62

- А.З.Пепоян, М.А.Балаян, Г.Г.Бадалян, К.Г.Карагезян* – О некоторых особенностях радиорезистентных бесплазменных клеток *Salmonella derby*. . . . . 66

### ФИЗИОЛОГИЯ

- Р.А.Арутюнян, Р.Г.Кочарян, А.Ш.Антонян, Л.А.Асатрян* – Терморегуляционные особенности овец разного типа высшей нервной деятельности . . . . . 71

- Р.А.Арутюнян, К.Р.Арутюнян, С.Ш.Мартirosян, А.В.Восканян* – Действие змеиного яда на регуляцию температурного гомеостаза организма . . . . . 75

- К.В.Казарян, А.С.Тиранян, С.А.Маркосян, А.В.Акопян* – Сравнительная характеристика пейсмейкерной активности различных областей мочеочника морской свинки . . . . . 79

- А.Р.Саркисян, О.А.Мкртчян, А.А.Мелконян* – Метод определения параметров кабельной модели нейрона при согласованной нагрузке . . . . . 83

## CONTENTS

## MATHEMATICS

- G.G.Emin* – The hereditary and the strong strict radicals of the category  $\text{Mod}$  ... 3

## APPLIED MATHEMATICS

- V.K.Broutian, A.R.Badalian* – Asimptotic stability of control sistems defined by parabolic equations with distributed parameters. .... 9

## NUMERICAL MATHEMATICS

- A.B.Nersessian* – Parametric approximation and its applications. .... 23

## MECHANICS

- A.M.Simonian, N.T.Sukojan* – Research of thermal expansion of fiber composites. 31

## HYDROMECHANICS

- U.L.Djavadyan, S.S.Ghazaryan* – On groundwater filtration boundary problems in Ararat valley. .... 38

## THEORY OF ELECTROELASTICITY

- S.A.Melkumyan* – A contact symmetric problem of electrical elasticity for a piezoceramic semi-plane with semi-infinite vertical cracks. .... 45

## PHYSICS

- V.M.Aroutiounian, K.B.Matevosyan* – Electroluminescence in graded-gap structures with double injection at high level of injection. .... 53

## MOLECULAR BIOLOGY

- K.G.Isakhanova, V.N.Verbenko, G.A.Ktsoyan, N.N.Sarkisyan, I.B.Varteresyan, K.G.Karageusian* – Change of radiosensitivity in *Salmonella derby* and *Excherichia coli* bacterial cells, transforming by pSD89  $\text{Cm}^r$  plasmid from *Salmonella derby* K89. 58

- N.N.Sarkissian, A.V.Asoyan, Sh.A.Ktsoyan, V.Ju.Harutunian, Z.U.Gevorkian, K.G.Karageusian* – Sensitivity to antibiotical preparations of *Salmonella* genus bacteria, ederced from clinical material. .... 62

- A.Z.Pepoyan, M.A.Balayan, G.G.Badalian, K.G.Karageusian* – About several peculiarities of plasmidfree radioresistant *Salmonella derby* cells. .... 66

## PHYSIOLOGY

- R.A.Harutunian, R.G.Kocharian, A.Sh.Antonian, L.A.Asaturian* – The termoregulation properties of sheeps different kinds of high nervous activity .... 71

- R.A.Harutunian, K.R.Harutunian, S.Sh.Martirosian, A.V.Voskanian* – An influence of snake venom on organism's thermal homeostasys regulation .... 75

- K.V.Kazarian, A.S.Tirayan, S.A.Markossian, R.R.Hakobyan* – Comparativ estimation of guinea pigs ureter different zones of pace-maker activity .... 79

- A.R.Sarkisyan, H.H.Mkrtchian, A.A.Melkonian* – A method for determination of parameters of the neuron's cable model with matched load .... 83

Сдано в набор 3.03.98. Подписано к печати 1.05.1998.

Формат А2. Набор компьютерный. Бумага офсетная. Печ. лист 5,875.

Усл. печ. л. 7,5. Тираж 200. Заказ № 7. Цена договорная.

Адр.ред. 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24-г, IIIэт, к.13, т.27-36-95

Издательство "Гитутюн" НАН РА 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна, 24-г.